

ZAKON O STRANIM ULAGANJIMA REPUBLIKE SRPSKE

("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 21/2018 i 115/2024)

Neslužbeni integralni prečišćeni tekst

Član 1

Ovim zakonom uređuju se prava, obaveze i status stranih ulagača, oblici stranih ulaganja, organi nadležni za odobrenje stranih ulaganja, rad Savjeta za strane investitore Republike Srpske i promocija i privlačenje stranih ulaganja u Republiku Srpsku.

Član 2

Pojedini pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) strani ulagač je fizičko lice koje nema stalni boravak u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH) i nema svoje glavno mjesto poslovanja u BiH ili pravno lice osnovano u skladu sa stranim zakonom i koje ima svoju registrovanu kancelariju, centralnu upravu ili glavno mjesto poslovanja u nekoj stranoj zemlji,
- 2) strano ulaganje je ulaganje stranog ulagača u novoosnovani poslovni subjekat ili ulaganje u postojeći poslovni subjekat, koje može biti u novcu, stvarima i pravima,
- 3) rezident BiH je fizičko lice koje ima prebivalište ili boravište u BiH i koje je zaposleno ili samostalno radi ili ima svoj centar ekonomskog interesa u BiH, ili neko pravno lice osnovano po zakonima BiH ili entiteta ili Brčko Distrikta BiH i koje ima registrovano sjedište, centralnu upravu ili glavno mjesto poslovanja u BiH,
- 4) ulog je vlasnički interes koji neki ulagač posjeduje u nekom poslovnom subjektu,
- 5) slobodno konvertibilna valuta je svaka valuta koju tako odredi Međunarodni monetarni fond,
- 6) medijski poslovi su poslovi emitovanja radijskog programa i emitovanja televizijskog programa putem zemaljske radio-difuzije,
- 7) poslovni subjekat je bilo koje domaće privredno društvo ili ustanova u koju je strani ulagač izvršio direktno strano ulaganje, uključujući i proširenje dijela ili cjeline domaćeg privrednog društva ili ustanove.

Član 3

Oblici stranih ulaganja u skladu sa ovim zakonom su:

- 1) osnivanje poslovnog subjekta u potpunoj svojini stranog ulagača,
- 2) osnivanje poslovnog subjekta u zajedničkoj svojini domaćeg i stranog ulagača,
- 3) ulaganje u postojeći poslovni subjekat,

4) posebni oblici ulaganja.

Član 4

U skladu sa zakonima Republike Srpske i BiH, strani ulagači imaju ista prava i obaveze kao i domaći ulagači, a to podrazumijeva da se neće vršiti diskriminacija stranih ulagača po bilo kom osnovu, a naročito ne po osnovu državljanstva, mjesta boravka, vjerske pripadnosti ili države porijekla ulaganja.

Član 5

Strani ulagač može osnovati poslovni subjekat u Republici Srpskoj pod istim uslovima koji važe za domaće ulagače, a u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju privredna društva, kao i drugim pozitivnim zakonskim propisima, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 6

(1) Strani ulagač ima pravo da investira i reinvestira dobit iz takvih ulaganja u bilo koji sektor privrednih i neprivrednih djelatnosti u Republici Srpskoj, i to u istom obliku i pod istim uslovima propisanim zakonima Republike Srpske i BiH za domaće ulagače (rezidente BiH).

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, strani ulog u osnovnom kapitalu poslovnog subjekta koji se bavi proizvodnjom oružja, municije, eksploziva za vojnu upotrebu i vojne opreme i medijskim poslovima (u daljem tekstu: Sektori koji podliježu restrikciji) ne može preći 49% osnovnog kapitala u tom poslovnom subjektu.

(3) Ukoliko postoji posebno opravdan interes, Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) može donijeti odluku da ulog stranog ulagača kod određenih poslovnih subjekata iz stava 2. ovog člana ne podliježe restrikciji, ukoliko je to dopušteno propisima kojima su uređene te oblasti.

Član 7

Poslovni subjekat u svojini stranog ulagača ima ista prava, obaveze i odgovornosti kao poslovni subjekat koji je u potpunoj svojini domaćih pravnih ili fizičkih lica.

Član 8

Strani ulagač može sticati pravo svojine na nepokretnostima u skladu sa propisima o stvarnim pravima.

Član 9

(1) Strani ulagač ima pravo da u svrhu ulaganja otvori račun na području Republike Srpske, u bilo kojoj komercijalnoj banci, u domaćoj ili bilo kojoj drugoj slobodnoj konvertibilnoj valuti.

(2) Strani ulagač ima pravo konvertovati domaću valutu u bilo koju slobodnu konvertibilnu valutu za plaćanja koja su u vezi sa njegovim ulaganjem.

(3) Strani ulagač ima pravo da vrši transfer sredstava koja nastanu kao rezultat njegovog ulaganja u Republiku Srpsku, bez ograničenja, u svakoj slobodnoj konvertibilnoj valuti, a posebno:

- 1) dobit od ulaganja ostvarenu u obliku profita, dividendi, kamata i drugih srodnih prava,
- 2) sredstva koja ulagači steknu nakon likvidacije svojih ulaganja u Republiku Srpsku ili od prodaje imovine, odnosno svojinskih prava,
- 3) nadoknadu po osnovu eksproprijacije ili drugih mjera koje imaju slične posljedice.
- (4) Transakcije iz stava 3. ovog člana obavljaju se putem komercijalnih banaka po ispunjenju svih poreskih i drugih zakonom propisanih obaveza po osnovu javnih prihoda u Republici Srpskoj.

Član 10

Strani ulagač ima pravo da bez ograničavanja zapošljava radnike iz inostranstva, ukoliko nije drugačije određeno posebnim propisima kojim se uređuju oblasti rada i zapošljavanja stranih lica, ukoliko takvih radnika nema na domaćem tržištu rada.

Član 11

- (1) Jamči se stranom ulagaču da njegova ulaganja neće biti eksproprisana ili podvrgnuta mjerama sa sličnim posljedicama, osim u izuzetnim slučajevima, kada je to u javnom interesu i u skladu sa zakonima i drugim propisima.
- (2) Strani ulagač ima pravo na primjerenu, brzu i odgovarajuću nadoknadu, kojom može slobodno raspolagati za bilo kakvu štetu koja je posljedica eksproprijacije ili drugih mjera koje imaju slične posljedice.
- (3) Pravo iz stava 2. ovog člana ne isključuje pravo stranog ulagača na podnošenje žalbe protiv odluke o eksproprijaciji ili mjeri sličnog dejstva u redovnom postupku.

Član 12

- (1) Strano ulaganje je izuzeto od plaćanja carina i carinskih obaveza u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje carinska politika u BiH.
- (2) Strano ulaganje može biti oslobođeno plaćanja poreskih obaveza u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje poreska politika u Republici Srpskoj, primjenjujući načela jednakog tretmana stranih i domaćih ulagača i podsticanja ulaganja putem stimulativne poreske politike.
- (3) Strani ulagač vodi poslovne knjige i sačinjava finansijske izvještaje u skladu sa međunarodno prihvaćenim računovodstvenim i revizorskim standardima i načelima, koji su istovremeno i dio zakonodavstva Republike Srpske.

Član 13

- (1) Postupak registracije stranog ulaganja vrši se u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak registracije poslovnih subjekata u Republici Srpskoj.
- (2) Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge je obavezna da po službenoj dužnosti, najmanje jednom u tri mjeseca, dostavi Ministarstvu privrede i preduzetništva (u daljem tekstu: Ministarstvo) podatke o registrovanim poslovnim subjektima sa elementom stranog ulaganja.

(3) Podaci iz stava 2. ovog člana odnose se na naziv stranog ulagača, zemlju osnivača, djelatnost i visinu ugovorenog (upisanog) osnovnog kapitala.

(4) Vlada ili organ kojeg ona ovlasti mogu objavljivati opšte podatke o stranim ulaganjima, pri čemu se poštuju legitimni interesi poslovnih subjekata i obezbjeđuje da njihove poslovne tajne ne budu objavljene.

Član 14

(1) Strana ulaganja u poslovne subjekte koji spadaju u Sektore koji podliježu restrikcijama odobrava Vlada, na prijedlog nadležnih ministarstava.

(2) Za strana ulaganja u poslovne subjekte koji se bave proizvodnjom oružja, municije, eksploziva za vojnu upotrebu i vojne opreme nadležno je Ministarstvo, a za ulaganje u poslovne subjekte koji se bave medijskim poslovima nadležno je Ministarstvo saobraćaja i veza, odnosno skupština jedinica lokalne samouprave, kada je u pitanju ulaganje u oblasti medijskih poslova u jedinicama lokalne samouprave.

(3) Za ulaganja u Sektore koji podliježu restrikciji, strani ulagači su dužni da podnesu zahtjev za odobravanje stranog ulaganja putem nadležnog ministarstva iz stava 2. ovog člana.

(4) O zahtjevu iz stava 3. ovog člana Vlada donosi odluku u roku 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(5) Ako postoje razlozi za dopunu dokumentacije i odgodu donošenja odluke, nadležno ministarstvo o tome obavještava podnosioca zahtjeva u dodatnom roku od 30 dana.

(6) Vlada je obavezna donijeti rješenje sa obrazloženjem i dostaviti ga stranci najkasnije u roku 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(7) Protiv rješenja iz stava 6. ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 15

(1) S ciljem podsticanja i promocije stranih ulaganja u Republiku Srpsku donosi se Strategija podsticanja stranih ulaganja u Republiku Srpsku (u daljem tekstu: Strategija) kao sveobuhvatan dokument sa ciljevima, mjerama i nosiocima aktivnosti na privlačenju stranih ulaganja.

(2) Ministarstvo, u saradnji sa drugim nadležnim institucijama na republičkom i lokalnom nivou, utvrđuje i priprema osnovne elemente za izradu Strategije.

(3) Strategija se usvaja u skladu sa propisima kojima se uređuje strateško planiranje, na prijedlog Ministarstva.

Član 16

Savjet za strane investitore Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet) je savjetodavno tijelo Vlade, koje ima za cilj pomaganje i podsticanje stranih ulaganja u Republiku Srpsku, poboljšanje poslovnog ambijenta, kao i unapređenje koordinacije i saradnje institucija republičkog i lokalnog nivoa u privlačenju i realizaciji stranih ulaganja.

Član 17

Zadaci Savjeta su:

- 1) davanje prijedloga i smjernica u procesu izrade Strategije,
- 2) analiza poslovnog okruženja za strana ulaganja i predlaganje mjera i postupaka radi otklanjanja ograničavajućih faktora za strana ulaganja,
- 3) davanje preporuka za izmjene i dopune propisa kojima se podstiču i olakšavaju strana ulaganja,
- 4) razmjena informacija i uspostavljanje potpunije saradnje između institucija republičkog i lokalnog nivoa i poslovne zajednice radi stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta za strana ulaganja, prevazilaženja eventualnih poteškoća prilikom realizacije postojećih ulaganja i promocije Republike Srpske pozitivnom praksom stranih ulaganja,
- 5) predlaganje drugih aktivnosti od značaja za podsticanje, promociju i unapređenje stranih ulaganja.

Član 18

- (1) Savjet imenuje Vlada na prijedlog: resornih ministarstava, Privredne komore, jedinica lokalne samouprave i stranih ulagača.
- (2) Za svoj rad članovi Savjeta ne primaju naknadu, a tehničko-administrativne poslove za Savjet obavlja Ministarstvo.

Član 19

- (1) Gradonačelnik, odnosno načelnik opštine redovno, a najmanje jednom godišnje, dostavlja Ministarstvu investicione projekte s ciljem predstavljanja investicionih potencijala lokalnih zajednica.
- (2) Ministarstvo i predstavništva Republike Srpske u inostranstvu projekte iz stava 1. ovog člana postavljaju na svojim internet stranicama, koje su namijenjene za promociju stranih ulaganja, promovišu ih na investicionim skupovima i u direktnim kontaktima sa stranim investitorima.

Član 20

- (1) Nadležne organizacione jedinice u jedinici lokalne samouprave pružaju postinvesticionu podršku kroz redovne posjete postojećim poslovnim subjektima, prikupljaju informacije o njihovom poslovanju, planovima razvoja i eventualnim problemima, a s ciljem zadržavanja i proširenja postojećih ulaganja.
- (2) Ministarstvo pruža postinvesticionu podršku na način da sa nadležnim organizacionim jedinicama u jedinici lokalne samouprave realizuje zajedničke posjete poslovnim subjektima, te najmanje jednom godišnje organizuje sastanke sa jedinicama lokalne samouprave radi analize rezultata pružene postinvesticione podrške.

Član 21

(brisano)

Član 22

(1) Gradonačelnik, odnosno načelnik opštine, dužan je da dostavi Ministarstvu izvještaj iz oblasti stranih ulaganja na području svoje jedinice lokalne samouprave, najkasnije do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovog člana obuhvata pregled podataka o direktnim stranim ulaganjima za koja su u toku pregovori, u fazi započinjanja poslovanja, kao i podatke o poslovanju postojećih stranih ulagača.

Član 23

Prikupljeni podaci o stranim ulaganjima na području jedinica lokalne samouprave koriste se samo u statističke i analitičke svrhe i neće se objavljivati.

Član 24

Ministar privrede i preduzetništva podnosi godišnji izvještaj Vladi o realizaciji stranih ulaganja u Republiku Srpsku za prethodnu godinu, kao i godišnji izvještaj o rezultatima izvršenih posjeta u okviru postinvesticione podrške, najkasnije do kraja februara tekuće godine.

Član 25

Sporovi nastali u vezi sa stranim ulaganjima rješavaju se pred nadležnim sudovima u Republici Srpskoj, osim ako zainteresovane strane ne ugovore nadležnost nekog drugog suda ili arbitraže.

Član 26

Prava i obaveze, odnosno status stranog ulagača po osnovu ovog zakona ne mogu biti ukinuti ili poništeni stupanjem na snagu naknadno donesenih zakona i drugih propisa.

Član 27

Upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Član 28

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o stranim ulaganjima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 25/02, 24/04, 52/11 i 68/13).

Član 29

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".